

Lausunto

28.11.2014

Työ- ja elinkeinoministeriö

kirjaamo@tem.fi

outi.kumpuvaara@tem.fi

Viitaten lausuntopyyntöönne energiakatselmuksia koskevista asetusehdotuksista

Tietosuojavaltuutetun lausunto

Olette pyytänyt tietosuojavaltuutetun lausuntoa energiakatselmuksia koskevista asetusehdotuksista: ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi energiakatselmuksista ja ehdotuksesta työ- ja elinkeinoministeriön asetukseksi kohdekatselmusten raportoinnista.

Kiitän mahdollisuudesta lausua asiasta.

Perustuslain 10.1 §:ssä säädetään, että jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu. Henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Olen toimivaltainen lausumaan siltä osin kuin on kyse henkilötietojen käsittelystä

Henkilötiedot kohdekatselmusraportissa

Ylitarkastaja Outi Kumpuvaara on 26.11.2014 pyytänyt tietosuojavaltuutetun kommentteja työ- ja elinkeinoministeriön asetusehdotuksen liitteen 1 kohtaan *Perustiedot* mahdollisesti tehtävistä lisäyksistä. Tähän lisäkommenttipyyntöön liittyen määräaika lausunnon antamiseksi jatkettiin 28.11.2014 asti.

Saamieni tietojen mukaan liitteen 1 kohtaan Perustiedot ehdotettaisiin lisättäväksi seuraavat tietotyypit:

- yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilö ja hänen yhteystietonsa
- kohdekatselmuksen tekijät ja yritys.

Hallituksen esityksessä Eduskunnalle energiatehokkuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 182/2014 11 §:n 2 momentin mukaan pakolliseen yrityksen energiakatselmukseen liittyvästä kohdekatselmusraportista ja siitä rekisteriin siirrettävistä keskeisistä tiedoista voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

Asiassa näyttäisi olevan kyse raportin sisällöstä. **Mikäli työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että tässä ei ole kyse henkilötietojen käsittelystä rekisteröintiä varten, vaan asiakirjan sisällöstä, on asetuksella säätäminen mahdollista. Jos sen sijaan tiedot järjestetään siten, että henkilötietolaki tulee sovellettavaksi (henkilötietolain 2 §), esim. jos mainitut**

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00–11:00 & 13:00–15:00 pe 9:00–12:00	

tiedot siirretään henkilörekisteriin, tulee siitä säätää laissa.

Hallituksen esityksessä Eduskunnalle henkilötietolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 96/1998 on katsottu, että

Automaattisen tietojenkäsittelyn avulla toteutettava tekstinkäsittely, kuten päätöksen, muistion, luettelon, kirjeen tai muun vastaavan asiakirjan laatiminen, ei vielä sellaisenaan muodostaisi ehdotetussa laissa tarkoitettua henkilörekisteriä, vaikka siinä käsiteltäisiin henkilötietoja. Edellytyksenä on, että tekstinkäsittelyllä yksinomaan tuotetaan asiakirja ilman, että asiakirja pysyvämmiin säilytetään sähköisessä muodossa osana tietojenkäsittelyjärjestelmää. Myös tietosuojalautakunta on päätöksessään (n:o 7/26.3.1990) katsonut, ettei pelkästään se, että jokin henkilötietoja sisältävä luettelo laaditaan automaattisen tekstinkäsittelyn avulla, tee siitä henkilörekisterilaisa tarkoitettua automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävää henkilörekisteriä.

Henkilötunnuksesta

Saamieni tietojen mukaan myös henkilötunnusta olisi toivottu yhdeksi tietotyyppiksi asetusehdotuksen liitteen 1 kohtaan Perustiedot. Itse kommenttipyyntöni muotoilussa henkilötunnusta tietotyyppinä ei ole ollut. Asiassa ei ole tässä yhteydessä käynyt yksiselitteisesti ilmi, tarkoitettaisiinko tällä yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilöiden, kohdekatselmusten tekijöiden vai molempien henkilöryhmien henkilötunnuksia.

Henkilötunnuksesta säädetään henkilötietolain 13 §:ssä mm. siten, että

Henkilötunnusta saa käsitellä rekisteröidyn yksiselitteisesti antamalla suostumuksella tai, jos käsittelystä säädetään laissa. Lisäksi henkilötunnusta saa käsitellä, jos rekisteröidyn yksiselitteinen yksilöiminen on tärkeää:

- 1) laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi;
- 2) rekisteröidyn tai rekisterinpitäjän oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi; tai
- 3) historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka tilastointia varten.

Katson, että vastuuhenkilöiden ja/tai kohdekatselmusten tekijöiden tunnistaminen nimenomaan henkilötunnuksen perusteella ei ole tarkoituksenmukaista. Olen käytännössäni katsonut, että henkilöt tulisi tunnistaa ennemmin esim. jonkin muun tunnuksen tai nimikkeen kuin henkilötunnuksen avulla.

Lopuksi

Perustuslakivaliokunnan vakiintunut käytäntö on, että lainsäätäjän liikkumavaraa rajoittaa se, että henkilötietojen suoja osittain sisältyy samassa momentissa turvatus yksityiselämän suojan piiriin. Kysymys on kaiken kaikkiaan sitä, että lainsäätäjän tulee turvata tämä oikeus tavalla, jota voidaan pitää hyväksyttävänä perusoikeusjärjestelmän kokonaisuudessa. Perustuslakivaliokunta on käytännössään pitänyt henkilötietojen suojan kannalta tärkeinä sääntelykohteina ainakin rekisteröinnin tavoitetta, rekisteröitävien henkilötietojen sisältöä, niiden sallittuja käyttötarkoituksia mukaan luettuna tietojen luovutettavuus sekä tietojen säilytysaika henkilörekisterissä ja rekisteröidyn oikeusturvaa Näiden seikkojen sääntelyn

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihe	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00–11:00 & 13:00–15:00 pe 9:00–12:00	

lain tasolla tulee lisäksi olla kattavaa ja yksityiskohtaista. Nämä näkökohdat soveltuvat henkilötietojen käytön sääntelyyn laajemminkin.

Lisätietoja saatte tarvittaessa puhelimitse allekirjoittaneelta esittelijältä, numerosta 029-5666733.

Tietosuojavaltuutettu

Reijo Aarnio

Ylitarkastaja

Katja Ahola

Tietosuojavaltuutetun toimivalta

Henkilötietolain (523/1999) 38 §:n 1 momentin mukaan tietosuojavaltuutettu antaa henkilötietojen käsittelyä koskevaa ohjausta ja neuvontaa sekä valvoo henkilötietojen käsittelyä tämän lain tavoitteiden toteuttamiseksi ja käyttää päätösvaltaa siten kuin tässä laissa säädetään.

Henkilötietolain 40 §:n 1 momentin mukaan tietosuojavaltuutetun on edistettävä hyvää tietojenkäsittelytapaa sekä ohjein ja neuvoin pyrittävä siihen, ettei lainvastaista menettelyä jatketa tai uusita. Tarvittaessa tietosuojavaltuutetun on saatettava asia tietosuojalautakunnan päätettäväksi taikka ilmoitettava syytteeseen panoa varten.

Henkilötietolain 40 §:n 2 momentin mukaan tietosuojavaltuutetun on ratkaistava asia, jonka rekisteröity on saattanut 28 ja 29 §:n nojalla hänen käsiteltäväkseen. Tietosuojavaltuutettu voi antaa rekisterinpitäjälle määräyksen rekisteröidyn tarkastusoikeuden toteuttamisesta tai tiedon korjaamisesta.

Tietosuojavaltuutettu valvoo yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (työelämän tietosuojalaki) (759/2004) 22 §:n mukaan lain noudattamista yhdessä työsuojeluviranomaisten kanssa.

Sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) 32 §:n mukaan tietosuojavaltuutetun tehtävänä on valvoa mm. lain 7 lukuun (26–29 §) sisältyvien suoramarkkinointia koskevien säännösten noudattamista.

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00–11:00 & 13:00–15:00 pe 9:00–12:00	